

355.357:341:123:356.33

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE ZDRAVOTNÍKŮ UNPROFOR

Mjr. MUDr. Petr CHMÁTAL, pplk. MUDr. Miloslav MATOUŠEK, pplk. MUDr. Miroslav KOCOUREK
Chirurgická klinika VLA JEP Hradec Králové v Ústřední vojenské nemocnici, Praha
(přednosta: prof. MUDr. Miloš Hájek, DrSc.)

O mezinárodní spolupráci se vlastně nedá hovořit. UNPROFOR je mezinárodní svojí podstatou, jde tedy pouze o vazby členů jedné organizace.

Stavebníci budující naši nemocnici byli Slováci - zní to úsměvně, ale jsou to cizinci. Hlavní inženýr byl Australan, skladník Novozélandčan, technici byli z Kanady, řidiči z Anglie. Nad stravou bděl Ir a benzín nám čepoval Filipíнец. Telefonovat jsme mohli díky Holanďanům a poštu vozili Francouzi. Obklopeni vojenskými jednotkami cizích států se ocitáte v jiné rovině, v prostoru kosmopolitní společnosti.

Základním rysem, který charakterizuje soužití v této společnosti, je přátelské vystupování a družnost. Nepotkáte nikoho, aby vás nepozdravil, nepotkáte známého, aby se neusmál a nezažertoval. Snaha vyjít si vzájemně vstříc pomáhá nejen překonat komunikační bariéry, ale pomáhá i žít daleko od domova.

Namísto o mezinárodní spolupráci je však nutno zmínit se o spolupráci kolegiální. V době našeho pří-

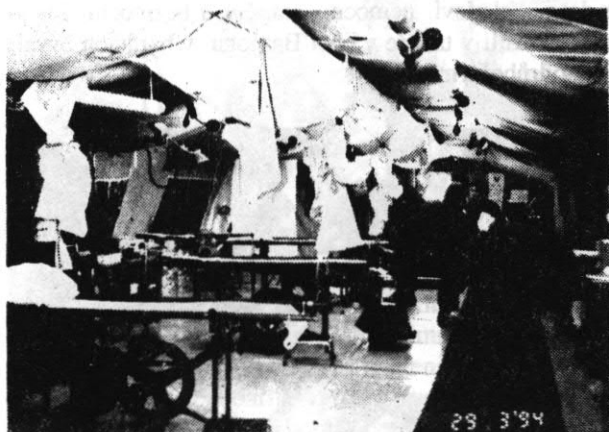
jezdu pracoval v nedalekém Gračaci (vzdálenost 50 km) kanadský chirurgický tým pod vedením dr. Cunninghama. Šlo o národní zařízení financované a zásobené kanadským státem. Ihned od počátku došlo k těsné kooperaci. Kromě předávání pacientů a společných operací měla pro nás značný význam technická a materiální spolupráce. Ta pokračovala i po odjezdu chirurgického týmu s vedoucím lékařem kanadského praporu.

Vzhledem k odlišnosti v systému zásobování (naš tým je zásobován OSN, Kanadčané svou zemí) jsme touto cestou získali mnoho užitečných věcí. Samozřejmě tím míním spotřební materiál - sterilizační sáčky, pásky, laminátové fixační hmoty atd. Nechci hanět systém zabezpečení Organizace spojených národů, ale v případech některých materiálů či méně obvyklých požadavků se zásobení mateřskou zemí ukázalo pružnější a rychlejší. Na oplátku Kanadčané podle našeho vzoru postavili své zdravotnické středisko v nové lokalitě svého praporu.

Obr. 1 Setkání zdravotníků

Dalším bodem byl kontakt s americkou nemocnicí MASH v Zagrebu. Úzké vztahy s MASH jsou určeny organizační strukturou - tato nemocnice je posledním odsunovým stupněm raněných na území bývalé Jugoslávie a jako jediné zařízení je schopna poskytovat specializovanou pomoc v řadě lékařských specializací.

Obr. 3 MASH

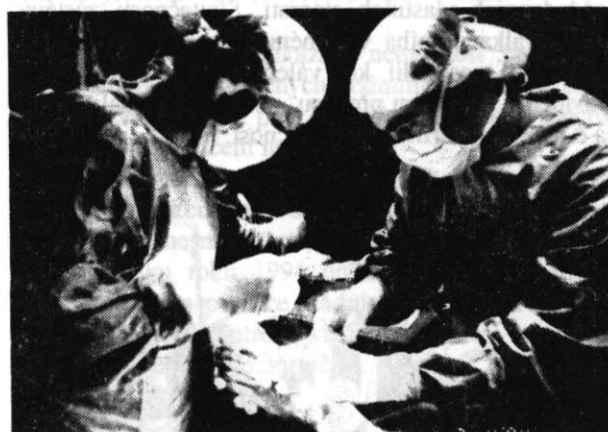
Stejně jako v případě nemocnice v Gračaci se jednalo o typizované armádní zařízení stanového typu. Těžko srovnávat s našimi odsunovými stupni, jako CHPPN nebo CHON. Armády Kanady i USA mají bohaté zkušenosti z válek našeho století, staví i na jiné ekonomické základně státu. Obojí se odráží ve vybavení. Lze jednoznačně říci, že jejich polní nemocnice jsou zařízení dle současné úrovně technického rozvoje medicíny.

Naše nemocnice v Kninu svými možnostmi sice převyšovala odpovídající kanadský stupeň, ovšem z armádních zdrojů jsme využili minimum. Naše kompletní vybavení bylo zakoupeno na míru (většinou od renomovaných firem) před odjezdem. Personál výše uvedených zařízení tvoří profesionální vojáci, jejich odborná

Obr. 2 Keňsko-americko-holandsko-česká diskuse

úroveň je po všech stránkách vynikající. Z pohledu pacienta byla hospitalizace u nás příjemnější. Pevná budova bez hluku ventilátorů udržujících prostředí ve stanu, pevná postel místo polního lehátka, standardní toalety a sprchy. Z vojensko-odborné stránky jsou však kvality kanadské i americké nemocnice prvotřídní.

Obr. 4, 5 Společný chirurgický tým

Měl jsem možnost navštívit i francouzský FST v Sarajevu. Tým zde pracoval za zvláštních podmínek - v obtížné situaci městské války byl stěsnán ve dvou suterénních místnostech a nelze hodnotit jeho vybavení a možnosti. Činnost francouzských zdravotníků prováděná na vysoké odborné úrovni na tak exponovaném místě zasluhuje úctu a uznání. Překvapivé bylo, že většina lékařů zde měla ortopedickou specializaci.

Kontakty s lékaři našeho spádu byly samozřejmě bohatší a více bezprostřední. Mnozí z nich přijížděli se svými pacienty, účastnili se vyšetřování a přihlíželi operačním zákrokům.

Do redakce došlo 23. 2. 1995